

ת"פ (תל אביב) 65221-08-22 - מדינת ישראל נ' עאדל כראג'ה זתוניה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 65221-08-22 מדינת ישראל נ' כראג'ה 11 יולי 2024

זתוניה

בפני כב' השופט בני שגיא, נשיא (בפועל)

המאשימה מדינת ישראל

על-ידי ב"כ עו"ד טל בנאי-גת

נגד

הנאשם עאדל כראג'ה זתוניה

על-ידי ב"כ עו"ד איתן און

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של חבלה ברשלנות, לפי סעיף 341 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין**); הפקרה אחרי פגיעה, עבירה לפי סעיף 64א(ג) לפקודת התעבורה [נוסח חדש]; והפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

הסדר הטיעון כלל את תיקונו של כתב האישום המקורי אך זאת מבלי שגובשה הסכמה לעניין העונש. כמו כן, הוסכם כי יוצגו סרטונים המתעדים את האירוע.

עובדות כתב האישום המתוקן

2. ביום 18.8.22 בשעה 15:21 או בסמוך לכך, רכב הנאשם על קטנוע ברחוב הירקון בתל אביב, מכיוון צפון לדרום, כשבכיוון נסיעתו שני נתיבים שמופרדים בקו הפרדה רצוף מנתיבי הנסיעה שבכיוון הנגדי. בסמוך לצומת הרחובות הירקון ונחשון, חצה הנאשם את קו ההפרדה הרצוף ורכב על האופנוע בנתיב המנוגד לכיוון נסיעתו. לציין כי מסרטון האירוע עולה כי רחוב הירקון היה, כדרכו, עמוס בכלי רכב, תוך שרכבים דו-גלגליים מנסים לעקוף את עומס התנועה מימין ומשמאל למכוניות העומדות בנתיב.

באותה העת עמד על אי תנועה שבצומת **שוטר מתנדב** (להלן - **המתנדב**) כשהוא לבוש במדי משטרה מלאים, וכשבצד הדרך ניידת משטרה ושוטרים נוספים. המתנדב הבחין בכך שהנאשם חצה את קו ההפרדה הרצוף וסימן לו לעצור עם ידיו. הנאשם הבחין בהוראת המתנדב, אך המשיך בנסיעתו תוך שהוא מגביר את מהירותו ומנסה

עמוד 1

לחמוק מהמתנדב. המתנדב התקרב אליו, צעק לעברו לעצור, ואחז בו כדי למנוע ממנו להמשיך בנסיעתו. הנאשם המשיך בנסיעתו וגרר את המתנדב למרחק של מספר מטרים בדרך, עד שזה הוטח על הכביש במרכז הצומת, וכשבסמוך לו כלי רכב שהיו בתנועה ובאופן שסיכנוהו.

הנאשם הבחין בכך שהמתנדב הוטח על הכביש בצומת, וכן בנסיעת הרכבים אשר סיכנוהו, אך המשיך בנסיעתו ונמנע מלהזעיק עזרה. באותו מועד בשעה 18:05, התייצב הנאשם בתחנת משטרת יפו, ודיווח על מעורבותו באירועים שלעיל.

כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרם למתנדב שבר תת-ראשי בתזוזה ימינה בירך ימין (וכן המטומה בצוואר ירך זו) שבגינה פונה לקבלת טיפול רפואי בבית חולים, שכלל אשפוז וניתוח בהרדמה מלאה להחלפה מלאה של מפרק הירך עם משתלים. ביום 22.8.22 שוחרר הנפגע לשיקום בקהילה, ונזקק לחופשת מחלה למשך 6 שבועות לפחות.

על בסיס האמור הורשע הנאשם בחבלה ברשלנות, הפקרה אחרי פגיעה והפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו.

תסקירי שירות המבחן

3. בעניינו של הנאשם נערכו ארבעה תסקירים מהם עולים הדברים הבאים:

הנאשם כבן 27 רווק, מתגורר עם אמו ועם אחיו ביפו. עובד במוסך רכב תחת פיקוח. הנאשם סיים 12 שנות לימוד בבית ספר מקצועי בתחום מכונאות רכב, לדבריו, בשל קושי ללמוד בבית ספר עיוני שנבע מהפרעות קשב וריכוז. במהלך חייו עבד בעבודות הקשורות למקצוע אותו למד וגם בשליחויות. אביו של הנאשם נרצח כחמישה חודשים אחרי הולדת הנאשם. על רקע סכסוך משפחות. אימו של הנאשם עובדת בפנימייה כטבחית, לאחר הרצח של בעלה עזבה יחד עם בניה את רמלה, שם התגוררה המשפחה, ועברו להתגורר ביפו.

הנאשם נוהג משנת 2014 כאשר לחובתו 19 הרשעות בין השנים 2014-2022, בגין עבירות תעבורה שונות (חציית שטח הפרדה, אי ציות לתמרור, סטייה מנתיב הנסיעה תוך הפרעה לתנועה, ועוד) עבירות אלה מלמדות על דפוסי נהיגה בעייתיים ופּרָצָנִים (אימפולסיביים) המעמידים את הנאשם ואת הסובבים אותו בסיכון חוזר בכביש. הנאשם שיתף כי בעת ביצוע עבירות התנועה הנ"ל עבד כשליח וביצע את העבירות במהלך עבודתו כאשר האירוע בתיק זה הוא התאונה הראשונה בה מעורב בחייו.

הנאשם השתתף בקבוצת עצורי בית בשירות המבחן, כאשר לאורך התקופה הקפיד על הגעתו למפגשים והתנהל בצורה אחראית במסגרת הקשר עם שירות המבחן. שירות המבחן התרשם כי הנאשם הביע דאגה רבה כלפי נסיבות מעצרו והתמקם בקבוצה באופן חיובי ומותאם. כן צוין כי הנאשם מצליח לבחון דפוסי התמודדות במצבי לחץ ואת מוקדי הסיכון המאפיינים אותו, בעיקר בהיבט הנהיגה. שירות המבחן התרשם כי הנאשם אינו מאופיין בדפוסים עברייניים מגובשים והצליח לנצל את מעצרו להעמקת הבנתו באשר לבחירותיו הבעייתיות. הנאשם קיבל אחריות על התנהגותו, מתקשה להסביר את בחירותיו. הנאשם הבין כי מדובר בעבירה חמורה, וכן במשמעותה מבחינה מוסרית כלפי הנפגע. שירות המבחן התרשם כי הנאשם הביע חרטה כנה על מעשיו. הנאשם הביע רצונו לפגוש את המתנדב ולבדוק לשלומו. לאור נתוני האישיים של הנאשם, לקיחת האחריות והחרטה הכנה, העריך שירות המבחן כי הנאשם הינו צעיר בסיכון שזקוק להמשך קשר עם מסגרת סמכותית שתוכל להיות גורם פיקוחי מכוון עבורו. שירות המבחן ביקש דחייה לצורך ניסיון להליך צדק מאחה.

במהלך תקופת הדחייה הוברר כי לא ניתן להשלים את הליך "צדק מאחה" (לא מטעמים הקשורים לנאשם), ובהמשך, שולב הנאשם בקבוצה המיועדת לעוברי חוק בתחום התעבורה. מהדיווחים שהתקבלו עלה כי הנאשם קשוב לשיח הקבוצתי, שקט יחסית, אך ניכר כי התכנים רלוונטיים עבורו והוא מצליח להתחבר אליהם ולהשתתף. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מצליח לזהות את הסיכון העולה מהעבירות שביצע וכן הוא עסוק בסיכון לחזרה לביצוע עבירות בעבודתו כשליח.

נוכח האמור המליץ שירות המבחן להעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך חצי שנה, על מנת לאפשר לו לסיים ההליך הטיפולי, לצד הטלת עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני התביעה

4. ב"כ התביעה, עו"ד טל בנאי-גת, עמדה בטיעוניה על מכלול הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם, ובהם שמירה על חיי אדם, שלמות הגוף של כלל המשתמשים בדרך, פגיעה בעיקרון המוסר, סולידריות חברתית והתנהגות נאותה על הכביש, התובעת עמדה על נסיבות ביצוע העבירות השונות, מצבו הרפואי של המתנדב, ועל רקע פסיקה שהוצגה, עתרה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין שנתיים ועד 5 שנות מאסר ופסילת רישיון למשך 5 ועד 10 שנים. בשים לב למתחם הענישה הנטען, לעברו הפלילי בתחום התעבורה של הנאשם, ולמסקנות העולות מהתסקיר שנערך לנאשם, עתרה התובעת

למקם את הנאשם בחלק התחתון של המתחם, וכן לפיצוי למתנדב.

5. ב"כ ההגנה, עו"ד איתן און, עמד בטיעונו על נסיבות ביצוע העבירה, והדגיש כי הנאשם נסע במהירות נמוכה בתוך פקק, צוין כי המתנדב הפתיע את הנאשם כאשר הגיח מבין שני הנתיבים והחליט לתפוס את האופנוע בידיו, תוך סיכון ממשי, על מנת לעצור אותו. לאור האמור, עתר הסניגור למתחם עונש הולם המתחיל בענישה שניתן לרצות בעבודות שירות, וסבר כי אם יקבע מתחם גבוה יותר יש מקום לסטות, בשל שיקולי שיקום, ממתחם הענישה ולהסתפק בעונש של מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות.

דין והכרעה

6. ניתן לחלק את מעשיו של הנאשם לשני חלקים:

החלק הראשון שבא לידי ביטוי בגרימת החבלה ברשלנות. דומני כי מדובר בעוצמה נמוכה בלבד של פגיעה בערכים המוגנים, הן מהטעם שמדובר בעבירת רשלנות, והן מהטעם שלא ניתן לקבל או להסכים עם התנהגות המתנדב באירוע, שעה שקפץ על רוכב קטנוע בזמן נסיעה ואחז בו, והכל אך ורק נוכח חציית קו הפרדה על ידי אותו קטנוע (בניסיון לעקוף פקק זוחל). מדובר בעבירת תעבורה שאינה מצדיקה מגע, אינה מצדיקה מעצר, וגם אם הייתה מצדיקה, לא ניתן לעשות כן באופן של סיכון הרוכב עצמו, גם אם זה חטא בחציית קו לבן.

יוצא אפוא כי הפגיעה שספג המתנדב היא, במידה מסוימת, תוצאה ישירה של אותו אקט תמוה ובלתי מקובל שהחליט לבצע, על כל המשתמע מכך. ראה לעניין הנזק הקונקרטי הן את האמור בכתב האישום (כפי שפורט לעיל) והן את הצהרת הנפגע והמסמכים הרפואיים (תע/1).

שונים הם פני הדברים ביחס לעבירת ההפקרה, המנותקת רעיונית משאלת האחריות לאירוע "התאונתי".

גם אם פעילותו של אותו מתנדב לא הייתה תקינה, וגם אם הנאשם הופתע מעצם קפיצתו של המתנדב לכביש, והאחיזה בו תוך כדי רכיבה, שעה שהמתנדב נפל, היה על הנאשם לעצור, לבחון את מצבו ולהזעיק עזרה.

בית המשפט העליון עמד לא אחת על הערכים המוגנים העומדים ביסוד עבירת ההפקרה, וצוין, בין היתר: **"האחריות המוטלת על הנהג אינה מצטמצמת אך לשמירה על כללי התנועה, אלא כוללת, בין היתר, את החובה המוסרית המצופה מכל בן אנוש - הקבועה גם בדין -**

להושיט יד למי שנפגע על ידו, אף במקרים בהם הפגיעה אינה כרוכה בביצוע עבירה על ידו" (ע"פ 7936/13 לוי נ' מדינת ישראל (16.12.2014)).

שני רכיבים רלוונטיים נוספים שיש לשקלל במסגרת המתחם בהקשר זה:

הראשון, העובדה כי ההפקרה בוצעה בשעת צהריים ברחוב הומה אדם, שעה ששוטרים נוספים היו במקום, וניגשו לסייע למתנדב. אמנם אין בנתון זה כדי לערער את הבסיס להרשעת הנאשם בעבירת הפקרה, אולם יש בו כדי להשליך, במידה מסוימת, על עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים.

השני, יש משקל מסוים בקביעת המתחם להגעתו של הנאשם לתחנת המשטרה כשלוש שעות מאוחר יותר, וקבלת האחריות על מעורבותו באירוע.

7. בבחינת מדיניות הענישה הנוהגת מצאתי את פסקי הדין הבאים כרלוונטיים:

רע"פ 835/21 סוילם נ' מדינת ישראל (9.2.2021) - הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של הפקרה לאחר פגיעה; אי הודעה למשטרה; נהיגה בחוסר זהירות; התנהגות שגרמה חבלה לגוף ונזק לרכוש; ונהיגה ללא תעודת ביטוח בת תוקף, בכך שפגע, ביום 4.3.14 עם רכבו בילד כבן 8, אשר החל לחצות את נתיב נסיעתו בריצה, וגרם לו לחבלה ברגלו בגינה נזקק לניתוח. נטען, כי הנאשם נהג אותה שעה בחוסר זהירות, בפרט לא האט את נסיעתו או עצר את רכבו, על אף שהבחין בילדים העומדים בסמוך לכביש. מיד לאחר התאונה לא הושיט הנאשם עזרה לנפגע, עזב את המקום ולא דיווח על התאונה למשטרה. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם **הנע בין 6 חודשי מאסר ועד 36 חודשי מאסר** וגזר על הנאשם עונש של **10 חודשי מאסר**. ערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט המחוזי נדחה וכן בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון נדחתה.

ע"פ 6321/18 קריאף נ' מדינת ישראל (18.12.2019) - הנאשם הודה והורשע בעבירות של הפקרה אחרי פגיעה; נהיגה ללא רישיון תקף; נהיגה ללא פוליסת ביטוח בתוקף; ועבירה של נסיעה בנתיב ייעודי. בכך שביום 27.3.2017 רכב הנאשם על אופנוע כשהוא מחזיק ברישיון נהיגה זר אך ללא רישיון נהיגה ישראלי תקף, בנתיב תחבורה ציבורית ברחוב בן יהודה בתל אביב. במהלך הנסיעה סטה הנאשם לנתיב הנגדי על מנת לעקוף כלי רכב אחדים ופגע בהולכת רגל שהחלה לחצות באותה עת את הכביש שלא במעבר חציה. כתוצאה מהפגיעה נפלה הולכת הרגל על הכביש ונחבלה באופן משמעותי, והנאשם נפל מהאופנוע ונחבל אף הוא. זמן קצר לאחר התאונה הנאשם השאיר את האופנוע במקום ונסע במונית לבית אימו בנתניה, תוך שהוא מותיר את הולכת

הרגל בזירת האירוע מבלי שהזעיק עזרה או המתין להגעת גופי ההצלה והמשטרה. בחלוף כשעתיים שב הנאשם למקום האירוע והסגיר עצמו לאחר שהמשטרה יצרה קשר טלפוני עם בני משפחתו. שעות ספורות לאחר האירוע, נפטרה המנוחה בבית החולים בעקבות חבלות רב מערכתיות שנגרמו לה כתוצאה מהתאונה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם **הנע בין 10 ועד 20 חודשי מאסר**. וגזר על הנאשם עונש של **10 חודשי מאסר**. בית המשפט העליון קיבל ערעור על גזר הדין והפחית את עונשו של הנאשם ל-**9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות**. זאת נוכח תסקיר שירות המבחן וקיומו של סיכוי ממשי כי הנאשם יכול לעבור תהליך משמעותי של שיקום.

ע"פ 774/17 חטאב נ' מדינת ישראל (27.3.2019) - הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של הפקרה לאחר פגיעה ונהיגה ללא פוליסת ביטוח. בכך שביום 8.12.2014 בכביש 79 נהג הנאשם ברכב פרטי הרכב לא היה מבוטח בפוליסת ביטוח כדין. במהלך הנסיעה פגע הנאשם עם חלקו הקדמי של הרכב בהולך רגל שחצה את הכביש. כתוצאה מהפגיעה הוטח הולך הרגל על השמשה הקדמית של הרכב והושלך ארצה על הכביש, כשהוא עודנו בחיים. מעוצמת הפגיעה נסדקה שמשת רכבו של הנאשם ונתלשה בחלקה ממקומה ומכסה המנוע התעקם. הנאשם לא עצר את רכבו לאחר התאונה, עזב את המקום והמשיך בנסיעה בלא שהזעיק עזרה, על אף שידע שנגרמה להולך הרגל לכל הפחות חבלה חמורה. הולך הרגל, שנותר שרוע על הכביש, נפגע על ידי כלי רכב נוספים שעברו במקום וכתוצאה מהפגיעות נגרם מותו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם **הנע בין 15 חודשים ועד 36 חודשי מאסר** וגזר על הנאשם **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**. ערעור על העונש שהוגש על ידי המדינה התקבל ובית המשפט העליון גזר על הנאשם **15 חודשי מאסר "לאור העובדה שהפקרה בענייננו גרמה להחמרת הפגיעה במנוח, ולאור התוצאה שנגרמה - מותו של המנוח, נכון היה כי בית המשפט קמא יקבע מתחם עונש גבוה יותר כמתחייב ממדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות. אך גם בהינתן המתחם שקבע בית המשפט קמא, יכולה היתה ההקלה לבוא לידי ביטוי במיקום המערער בתחתית המתחם ולא היה מקום לחרוג מגדרי המתחם בהעדר נימוקים טובים לכך, כפי שנעשה."**

שני המקרים האחרונים חמורים מענייננו שכן במקרים הללו התאונה הובילה לאובדן חיי אדם.

ת"פ 2243-12-19 מדינת ישראל נ' בנאיון (9.12.2021) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של הפקרה לאחר פגיעה ונהיגה ללא פוליסת ביטוח בכך שנהג ברכב פרטי ללא פוליסת ביטוח תקפה בכביש עירוני דו סיטרי, פגע בחזית רכבו בקטין ונמלט מהמקום. הנאשם לא הסגיר עצמו למשטרה והוא אותר לאחר כשלוש שעות בעקבות פעולות חקירה של משטרת ישראל. כתוצאה מפגיעת הרכב הובהל המתלונן לבית

החולים ואובחן כסובל משבר פרונטלי מימין אשר משתרע לארובת העין, תפיחות רקמות רכות פרונטלית ופרא-ספטלית מימין ושבר בקצה להבי השן. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם **הנע בין 8 ועד 20 חודשי מאסר** וגזר על הנאשם עונש של **9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**.

8. על יסוד האמור לעיל, ראיתי לקבוע **מתחם עונש כולל הנע בין 9 חודשי מאסר ל-28 חודשי מאסר**.

קביעת העונש המתאים בלא התחשבות בהליכי השיקום

9. בקביעת מיקומו של הנאשם במתחם התייחסתי לנתונים הבאים:

(א) **נתוני חייו המורכבים של הנאשם** - כפי שפורט באריכות בתסקיר שירות המבחן, הנאשם התייתם מאביו שנרצח בגיל צעיר מאוד ונאלץ לעבור ביחד עם אימו ואחיו לעיר אחרת. הנאשם גדל בסביבה שאינה מיטבית ולמרות זאת השלים את חוק לימודיו ורכש מקצוע. יש בנתוניי חיים אלו כדי להשפיע על מיקומו של הנאשם במתחם.

(ב) **הודאה וקבלת אחריות** - מדובר בנאשם אשר הודה במיוחס לו, נראה כי הפנים את הפסול במעשיו ואף חסך זמן ציבורי. יש בנתון זה כדי להצדיק הקלה מסוימת בעונש.

(ג) **העדר עבר פלילי** - הנאשם נעדר עבר פלילי, ויש בנתון זה כדי לעמוד לזכותו.

(ד) **עבר תעבורתי** - עברו התעבורתי של הנאשם כולל 19 הרשעות, אולם מדובר, על פי רוב, בבירות קנס, כך שלא ניתן לומר כי מדובר בעבר פלילי בעל מימד מכביד באופן משמעותי.

(ה) **הליך השיקום שעבר הנאשם** - השיקום הוא הליך אישי המשתנה מאדם לאדם בהתאם לנתוניו, צרכיו וקשייו. מכאן, שאין מקום להגדיר מראש מהו הליך שיקומי "מיטבי" (המצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם) אל מול הליך שיקומי שאינו מצדיק סטייה מהמתחם ויש לבחון כל מקרה בהתאם לנסיבותיו. בענייננו, הנאשם השתתף בקבוצת עצורי בית של שירות המבחן, התמיד בהגעה למפגשים והתנהל באופן אחראי במסגרת הקשר עם שירות המבחן. הנאשם התמקם בקבוצה באופן חיובי ומותאם. כמו כן השתלב הנאשם בקבוצה פסיכו חינוכית לעוברי חוק בתחום התעבורה. דומני כי מדובר בהליך שיקומי שלא יכול היה לשאת על גבו חריגה ממתחם העונש ההולם, אך בוודאי

שניתן לראותו כשיקול רלוונטי בקביעת העונש המתאים.

צבר השיקולים שפורטו לעיל, מוביל למסקנה כי ניתן לאמץ את הרף התחתון של המתחם, ולהסתפק בעונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לתקופה המקסימאלית ומבלי לנכות את תקופת המעצר (בת חודש).

10. לאור כל האמור לעיל, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות אשר יבוצעו במרכז הטניס יפו, רח' אדוארד קוץ 6.

הנאשם יתייצב ביום 1.9.24 שעה 08:30 בפני הממונה על עבודות שירות לצורך ריצוי עונשו.

ב. 3 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום עבירה של חבלה ברשלנות.

ג. פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה בת 11 חודשים החל מיום 15.7.24. על הנאשם להפקיד את רישיונו.

ד. צו מבחן למשך 6 חודשים.

הובהר לנאשם כי היה ויפר את צו המבחן ניתן יהיה להשיבו לבית המשפט ולגזור את דינו מחדש.

ה. פיצוי לנפגע העבירה בסך 10,000 ₪, אשר ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.1.24 ועד לסיום התשלומים.

ניתן צו למוצגים לשיקול דעת קצין משטרה ו/או התביעה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן והודע היום ה' תמוז תשפ"ד, 11/07/2024 במעמד הצדדים.

בני שגיא, שופט
נשיא (בפועל)